

Den norske kirke
Stavanger kirkelige fellestråd
Kirkevergen

Kulturdepartementet
Boks 8031, Dep,

0030 OSLO

<i>Dato</i>	<i>Deres ref</i>	<i>Sid</i>	<i>Journal</i>	<i>Arkiv</i>	<i>Saksbehandler</i>
14.06.2013		13/506-2	1497/13	008	Svein Inge Thorstvedt, 51 84 04 02

UTTALELSE - KULTURUTREDNINGEN 2014

Stavanger kirkelige fellestråd (SKF) er kjent med meldingen Kulturutredningen 2014. Vi tillater oss å komme med noen kommentarer i tilknytning til denne selv om vi ikke er på listen over høringsinstanser. Vi er for øvrig spørrende til at ikke de kirkelige organer utover Kirkerådet er invitert til å gi uttalelse, ikke minst på bakgrunn av utredningens omtale av kirkens rolle.

SKF merker seg utredningens anerkjennelse av kirkens plass som bærer av en viktig kulturtradisjon. Kirken er omtalt som betydningsfull for vår kulturelle historie, fram til 1800-tallet, særlig knyttet til skole, salmediktning og sang, pkt 3.4

Kirken er i hovedsak omtalt i ett avsnitt, pkt 15.5.3

For øvrig er kirken helt usynlig i alle kapitler. Den er verken sammen med offentlig innsats eller med frivillig sektor. Dnk som folkekirke sies det at kirken har en særlig rolle som formidler av kulturarven.

Punkt 15.5.3 kan sammenfattes slik:

- Dnk som folkekirke har en særlig rolle som formidler av kulturarven
- Grunnlovsendingene gjør at kirkesaker bør legges til Kulturdepartementet
- Kirkebyggene som kulturarenaer en del av den kulturelle grunnmuren
- Kirkemusikeren er viktig og til stede i alle kommuner, rollen bør styrkes og benyttes i samhandlingen mellom kirkelig og annen lokal kultur
- Trosopplæring spiller en instrumentell rolle for å videreføre kulturarven og videreutvikle kirkekulturen
- Kulturrådgiverne i bispedømmerådene bør knyttes nærmere til Den kulturelle skolesekken. (DKS)

Vi ser i hovedsak positivt på denne beskrivelsen av Den norske kirke sin plass i norsk kultur og det gleder oss at dette er med i utredningen. Vi finner imidlertid at den er mangelfull. Slik dette avsnittet fremstår, er den kirkelige kulturvirksomheten avgrenset fra annen kulturvirksomhet. Vi vil gjerne komme med følgende synspunkter:

- På tross av endringene i Grunnloven, er kirken fortsatt en del av offentlig forvaltning. Når kirken samtidig er trossamfunn, kan det se ut som om Dnk faller «mellom stoler».
- Kirken omtales som en viktig arena for kirkemusikk, visuell kunst og andre kulturaktiviteter, og flere steder i landet som viktig kulturprodusent, uten at dette reflekteres ellers i utredningen.
- Kirkebyggene beskrives som sentrale kulturbærende arenaer som er en del av den kulturelle grunnmuren, men det er også det eneste som sies.
- Kommunene bevilger store beløp til kirkemusikerstillinger som driver kor og arrangerer konserter i betydelig skala. Dette burde vært synliggjort i tall, både antall og penger.
- Mange steder samarbeider kirke og kulturskole, likevel løsere enn før 1997.

Adresse
Klubbgata 6
Postboks 201
4001 Stavanger

Telefon
51 84 04 00
Telefax

Org.nr
NO 976 993 403
Bankkonto
8160.07.31122

E-post
kirken@stavanger.kommune.no
Web
www.kirken.stavanger.no

- Orgelparken er fornyet for store beløp med restaureringer og nybygg de siste tiår, det burde vært innhentet tall på dette. I tillegg til å være kulturskatter i seg selv, bør det være en del av offentlig kulturpolitikk å ha fokus på kompetanse til å betjene dem.
- I pkt 15.5.3 står det at kirken må trekkes aktiv inn i arbeidet med lokale kulturutviklings-strategier. Dette bør konkretiseres, og fellesrådene bør være naturlige organ for kulturutviklingen, idet de opptrer på vegne av alle soknene, og har ansvar for økonomi og kontakt med kommunen.
- Det uttrykkes usikkerhet om kulturrådgiverne i bispedømmene har tilstrekkelig verktøy i sitt arbeid, og anbefaler nærmere kontakt med fylkeskommunenes DKS-arbeid.
Burde staten heller bruke denne ressursen til å bygge opp under og trygge kirkemusikkens framtid? Rekruttering og yrkesidentitet er under stort press, som påvirker arbeidsmiljøet

Vedrørende kirkebyggene:

I de fleste kommuner er det flere kirkebygg. Disse har en viktig funksjon i lokalmiljøet blant annet som identitetsskapende og som gir tilhørighet. Vi støtter at:

- Den norske kirke har som folkekirke en særlig rolle som formidler av kulturarven, slik den er innvevd i kirkebygg og menneskers livsriter.
- Den norske kirke har en landsdekkende kulturell infrastruktur med tilstedeværelse i alle landets kommuner.
- Kirkebygget er en arena for kirkemusikk, visuell kunst og andre kulturaktiviteter.

SKF slutter seg til utvalgets forståelse av kirkebygget som kulturarvbærende arenaer som må regnes som den kulturelle grunnmuren. Vi ser videre positivt på at utvalget vil fastholde at den kirkelig relaterte kulturarven er et verdifullt grunnlag for identites- og meningsskaping også i dag. Vi savner at dette ikke er beskrevet og utredet spesielt i meldingen.

Vi er positive til at forvaltningen av kirkesaker og samordningen mellom dem og kulturpolitikken vil bli styrket ved at ansvaret for kirkesaker bli flyttet til kulturdepartementet.

I flere sammenlingbare land er kulturminnevernet knyttet til de kulturpolitiske myndigheter og ikke til miljøvernmyndigheten. Med tanke på forvaltningen av kirkebyggene som kulturminner og kulturbærer tror vi det ut fra en helhetsvurdering vil være mer tjenlig for forvaltningen av kulturminner at ansvaret for dette tilhører kulturdepartementet.

Kirkebyggene og kirkesakene er komplekse. Bygningsforvaltning (vedlikehold, utvikling, sikkerhet, bevaring og energi), interiører (inventar, kunst og antikvariske objekter), kirkegård (drift, bevaring, objekter på kirkegården, park og helhet) og omgivelser (landskap, veianlegg, nybygg, støy og forurensning) er alle sentrale elementer i kulturminneforvaltningen. Disse er alle krevende økonomisk og driftsmessig. Ansvarsforholdene for disse tingene er fordelt på mange instanser: FAD, KR D, kommune, fylke, Riksantikvaren og biskopen. Inventar sorterer under museene. Det er behov for en gjennomgang av denne kompleksiteten. Spørsmålet er om det er mulig i større grad å samordne og forenkle.

Det er mål at staten i større grad bidrar med midler til vernet av kulturminner. I kirkelig sammenheng handler det om kirkebyggene. Norge er relativt fattig på arkitekturhistorie. Kirkebyggene er i så måte dominerende og representerer kulturhistorisk store verdier. Det er det offentliges anliggende å bevare disse verdier. Ettersom det dermed er i statens interesse å beholde og ta vare på disse bygningene, vil vi mene at det vil være en viktig oppgave å bidra økonomisk til dette. I denne sammenheng vil vi peke på Sverige som et eksempel på at staten har opprettet et eget fond for i samarbeid med Svenska kyrkan for å ta vare på kirkebyggene som kulturminner.

Med vennlig hilsen

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Arne Kristian Espedal
leder (sign)

Svein Inge Thorstvedt
kirkeverge